

Pierre Mann: „Mojich“ ľudí z buša som nakrúcal štyri roky

Už 35 rokov francúzsky filmár Pierre Mann chodí po svete s kamerou v ruke. Všade, na celej modrej planéte bojuje za právo na život a za ohrozené etniká. Pozorovanie a zachytávanie obrazov a pocitov ho priviedli aj k poznaniu podstaty púšte Kalahari a na stretnutie s poslednými obyvateľmi buša. Nie viac ako tisícka ľudí tohto etnika si zachováva starodávny spôsob života. Za 20 tisíc rokov majú ľudia medenočervenej pleti neohrozovať žiadny živočíšny alebo rastlinný druh. Pierre Mann s nimi žil, nakrúcal ich spory s leopardom či levom, ich stretnutia so slonom, zúčastňoval sa ich fenomenálnych a nezvyčajných šamanských tranzov a bol svedkom ich zmätku v momente zatmenia slnka. Počas štyroch rokov si s týmito ľuďmi vytvoril pevné priateľské putá. Filmový dokument *Príbehy ľudí z buša*, ktorý diváci uvidia na Envirofilme 2008, je aj o tom, ako sa toto priateľstvo rodilo. Daniel Coche, tiež francúzsky filmár, a tohto roku opäť aj člen medzinárodnej filmovej poroty Envirofilmu, o svojom priateľovi Pierre Mannovi povedal: „Je to veľmi vzácny človek,

Francúzsky filmár Pierre Mann predstavi na Envirofilme svojich ľudí z buša

neobyčajný filmár. Prešiel svet, Afriku aj Áziu, sledujúc stopy divých zvierat a dokumentujúc pozoruhodný obraz krajiny získaný po hodinách čakania. Vo svojich filmoch ukazuje, ako sa zvieratá dostali do nebezpečných situácií, ohrozovali ich dravce a, žiaľ, aj ľudia, pytlíci a pokútne obchodníci. Pierre je ekolog bez toho, aby sa staral o to, či ním je alebo len tak vyzerá. Často si spomína na veľké sály s tisíckami miest v Kongresovom paláci v Štrasburgu, ktoré bez problémov zaplnil. Jeho filmy majú svetový význam a dosah. Napriek tomu Pierre zostal veľmi skromný...“

Pierre Mann príde na festival, a na Slovensko vôbec, po prvý raz. „Teším sa, že navštívim vašu krajinu,“ hovorí. Od chvíle, ako som dostal prvé pozvanie na festival, som presvedčený, že tu stretnem milých a šarmantných ľudí, pohostinných a otvorených svetu...“

Ako ste sa dostali k filmovaniu prírody a prečo práve prírodné motívy?

Nakrúcam filmy o prírode už viac ako tridsaťpäť rokov. V Európe, Ázii, na Severnom póle, ale hlavne v Afrike, kde som nakrútil už desiatku filmov. Vždy som sa nadchýnal kinom. A potom je tu moja láska k zvieratám, ktorá ma viedla k výberu týchto tém. Mój spôsob filmovania bol vždy taký „bojový“, v mojich filmoch dominuje ochrana životného prostredia a živých organizmov. Ale nakrúcal som aj iné filmy, najmä pre Radu Európy a veľmi si želim urobiť film o africkej žene z pohľadu lásky, materstva, predstaviť život žien rôznych etník.

Ste filmárom z povolania, alebo je filmovanie vašim koníčkom?

Najskôr som bol amatér v pravom zmysle slova. Časom som sa stal profesionálom, mal som možnosť zúčastňovať sa festivalov a... stal som sa známym, moje filmy uvádza televízia. Ale na začiatku som bol samouk, nemám žiadnu filmovú školu.

V úvode hovoríme o vašom filme *Príbehy ľudí z buša*. Akí sú ľudia z buša?

Ľudia z buša musia bojovať proti silám ekonomického „pokroku“, proti zbjaniu a útlaku zo strany statkárov, majiteľov diamantových baní aj proti ostatným etnikám. V najlepšom prípade ich vláda skúma ako „pozostatky“ minulosti. Ľudia z buša žijú harmonicky, tisíce rokov v jednej ekonomickej forme trvalej hodnoty. Dnes sú mnohí vystavení chorobám, nepokojom a zámernej akulturácii. Ich úfalá situácia mi nebola a nie je ľahostajná a myslím, že sa týka nás všetkých takým istým spôsobom ako otepľovanie planéty, uvoľňovanie ľadovcov či vyrubovanie dažďových lesov.

Všetky tieto problémy sú naše spoločné. Nemôžeme prijať osud, ktorý je „rezervovaný“ pre prvé civilizácie. Želám si, aby tento môj film prehĺbil sympatie k ľuďom z buša, k tým, ktorí ešte žijú.

Ste trpezlivý filmár, dokážete čakať na správny okamih celej hodiny a viac?

Som trpezlivý filmár. Bez trpezlivosti film nemôže byť autentický! Nikdy som nepodvádzal, zvieratá v mojich filmoch nikdy neboli v ohradách, ale vo voľnej prírode. Pozorujem ich bezprostredne a, prirodzene, vždy čakám na vhodné momenty... Toto môže trvať celé dni a nielen pri nakrúcaní zvierat. „Mojich“

ľudí z buša som nakrúcal štyri roky.

Na ktoré okamihy z filmovania si rád a často spomínate?

Je ich veľa. Odcitujem vám tri. Keď samica krokodíla svoje novonarodené mláďatá, ktoré sa vyliahli v piesku, prenáša

Pierre Mann

v pysku až do vody. Keď korytnačka vychádza z oceánu, vyhlíbi si hniezdo a znesie svoje vajčička pod pomarančovníkom, cez ktorý prenikajú záblesky svetla. Keď ľudia z buša zbadajú chodníky zvierat a vedia znova nájsť stopu antilopy medzi dvesto inými stopami...

Ktoré krajiny vás ako filmára najviac priťahujú?

Neuprednostňujem jednu krajinu. Aj po mnohých cestách si rovnako vážim Afriku. Mám k tomuto kontinentu zvláštny vzťah. Ale každú krajinu objavujem s pokorou a obdivom. Približujem sa k nej bez akejkoľvek zaujatosti a s rešpektom... Cítim sa dobre v Afrike, Ázii, Amerike a, pravdaže, u nás doma v Európe, kde sú moje korene.

Daniel Coche o vás povedal, že ste ekolog bez toho, aby ste sa starali o to, či ním ste, alebo len tak vyzeráte...

Vo Francúzsku termín ekolog je politická konotácia. Ekológovia vo Francúzsku asimilujú so zelenými, die Grünen, v Nemecku. Mój boj za ekológiu sa týka hlavne ochrany nášho prírodného dedičstva, nebezpečenstva, ktoré ohrozuje našu planétu, a tým je aj miznutie živočíšnych druhov a rastlín, krajiny... a ohrozených etník. Ako všetci, aj ja cestujem autom, lietam lietadlom a konzumujem, snažím sa to však robiť takým spôsobom, aby som narobil čo najmenej škôd.

Anna Gudžová

Súťažný film Envirofilmu 2008

Príbehy ľudí z buša (Francúzsko), réžia: Pierre Mann, kamera: Sabine Trens

Kdesi v Afrike, v srdci púšte Kalahari, bije pulz veľmi starého národa – ľudí z buša. Prenasledovaní, masakrovaní, vyhánaní z pôdy, ktorú zdedili po svojich predkoch, sú v súčasnosti ohrození vyhynutím. Ak ich tradície, ich spev a ich smiech umrie, bude to znamenať vymretie jednej z najväčších skupín lovcov a zberačov plodov na planéte. Pierre Mann sa stal svedkom dojmavých scén, starodávnych rituálov a ponúka nám svoje výnimočné svedectvo o prvých ľuďoch. Venujme pozornosť jeho odkazu. Vstúpi do vás a budeme ho cítiť hlboko vo svojom srdci.

